

Adresa:

Ul. Hamdije Čemerlića 39a

71000 Sarajevo
http://www.voda.ba

tel. +387 33 726 400
fax. +387 33 726 423
e – mail: info@voda.ba

Broj:

UP-1/21-3-40-328-17/22

Datum:

11.04.2023. godine

«Agencija za vodno područje rijeke Save» Sarajevo rješavajući po zahtjevu pravnog lica, «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica, za donošenje rješenja o vodnoj dozvoli za aktivnost koja može trajno degradirati kvalitetu vode iz rijeke Bosne za poboljšanje njihovog postojećeg kvaliteta u postupku rada, za zahvatanje vode iz rijeke Bosne za tehnološke potrebe i za ispuštanje onечишćenih i ostalih otpadnih voda u prirodni recipient sa lokaliteta pogona i postrojenja u krugu kompleksa «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica u Zenici, na osnovu člana 109. stav (1) tačka 1. i 2. i stav (2) tačka 1. Zakona o vodama («Službene novine Federacije BiH», broj 70/06) i člana 200. stav (1) Zakona o upravnom postupku («Službene novine Federacije BiH», broj 2/98, 48/99 i 61/22), donosi

RJEŠENJE o vodnoj dozvoli

1. Daje se vodna dozvola pravnom licu, «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica za aktivnost koja može privremeno ili trajno degradirati kvalitetu vode ili ometati poboljšanje njihovog postojećeg kvaliteta u postupku rada, za zahvatanje vode iz rijeke Bosne za tehnološke potrebe i za ispuštanje onечишćenih i ostalih otpadnih voda u prirodni recipient sa lokaliteta pogona i postrojenja u krugu kompleksa «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica u Zenici i to za: kokasaru, Visoku peć sa Aglomeracijom, BOF čeličanu, Valjaonicu, Kovačnicu, Energetiku, Saobraćaj, Toplanu Zenica, Centralno održavanje i Tehničku kontrolu.
2. Vodna dozvola se daje na osnovu dostavljene dokumentacije, utvrđenog činjeničnog stanja i uz sljedeće uslove:
 - 2.1. Da se upotreba i korišćenje pogona i postrojenja predmetnog kompleksa objekata vrši u skladu sa njihovom prirodom i namjenom te u skladu sa dostavljenom dokumentacijom i uslovima iz ove vodne dozvole.
 - 2.2. Da se objekti i sistemi čija je svrha zahvatanje vode iz rijeke Bosne za tehnološke potrebe redovno održavaju i koriste na način koji će obezbijediti njihovu potpunu ispravnost i funkcionalnost.
 - 2.3. Da se u periodu važenja ove vodne dozvole riješe vlasnički odnosi i definiše pravo korišćenja objekta brane sa pripadajućom opremom za zahvatanje vode iz rijeke Bosne.
 - 2.4. Vlasnik, odnosno korisnik predmetnog kompleksa objekata je obavezan uredaje za mjerenje količina zahvaćene vode iz rijeke Bosne održavati u ispravnom stanju i redovno vršiti atestiranje vodomjera od strane ovlaštenog operatora te vršiti očitavanja i evidenciju zahvaćenih količina vode. Podatke o količinama zahvaćene vode treba dostavljati u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dostavljanja podataka o količinama zahvaćene vode («Službene novine Federacije BiH», broj 83/08).
 - 2.5. Da se za vrijeme trajanja ove vodne dozvole obezbijeduje da se sve tehnološke otpadne vode nastale u postupku proizvodnje gvožđa i čelika zajedno sa oborinskim onečiшćenim i ostalim otpadnim vodama nastalim u krugu kompleksa kao i procjednim otpadnim vodama nastalim na industrijskoj deponiji «Rača», u potpunosti i nesmetano prikupljaju a potom odvođe do sistema i uređaja predviđenih za tretman istih. Krajnji ispus predčiшćenih voda je u rijeku Bosnu.
 - 2.6. Da se sistemi i postrojenja za prečiшćavanja tehnoloških i ostalih otpadnih voda kao i objekti čija je svrha prikupljanje i odvodnja svih otpadnih voda koje nastaju na lokalitetu kompleksa «Arcelor Mittal Zenica» (taložnici, kanalizaciona mreža koje nastaju na lokalitetu kompleksa rešetke, separatori ulja i masti...) redovno održavaju i koriste na način koji će obezbijediti njihovu potpunu ispravnost i funkcionalnost, tj. da se poduzmu sve potrebne mjere kojima bi se obezbijedilo da otpadne vode, prije ispuštanja u krajnji recipient – rijeka Bosna, ostanu u maksimalno dopuštenim granicama definisanim u Prilogu 1., Prilogu 17. i Prilogu 24. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije

- («Službene novine Federacije BiH», broj 26/20 i 96/20). O načinu i vremenu radova održavanja neophodno je voditi službenu evidenciju i arhivu.
- 2.7. Da se u periodu važenja ove vodne dozvole, a u skladu sa uslovima propisanim u važećoj Okolišnoj dozvoli (mjere za sprečavanje i smanjivanje emisije u vode - tačka 73.), izradi tretman otpadnih voda iz pogona koksara, tj da se nastave aktivnosti na unapređenju rada i proširenju postrojenja u cilju smanjenja emisija u vode i postizanja kvaliteta efluenta u skladu sa granničnim vrijednostima propisanim Uredbom. Da se nastave aktivnosti na unapređenju rada i proširenju kapaciteta DOOR postrojenja za tretman otpadnih voda iz sistema za granulaciju troske pogona Visoka peč u cilju smanjenja emisija u vode i postizanja kvaliteta efluenta u skladu sa granničnim vrijednostima propisanim Uredbom.
- 2.8. Da se postizanje kvaliteta efluenta u skladu sa granničnim vrijednostima propisanim Uredbom. Da se nastave aktivnosti na unapređenju rada i proširenju kapaciteta DOOR postrojenja za tretman otpadnih voda iz sistema za granulaciju troske pogona Visoka peč u cilju smanjenja emisija u vode i postizanja kvaliteta efluenta u skladu sa granničnim vrijednostima propisanim Uredbom.
- 2.9. Da se u periodu do konca tekuće godine, na osnovu rezultata i preporuka iz Studije procjene uticaja vode od hlađenja šljake na podzemne vode (pogon Čelicana, lokalitet «Šljakov dvor»), izradi odgovarajuća projektna dokumentacija i u toku važenja ove vodne dozvole izvedu radovi na sistemu prikupljanja i tretmana vode nastale hlađenjem šljake te konačnog ispuštanja prečišćenih voda u recipijent a sve u cilju smanjenja emisija u vode i postizanja kvaliteta efluenta u skladu sa granničnim vrijednostima propisanim Uredbom i smanjenja uticaja na tlo i podzemne vode.
- 2.10. Da se obezbijedi redovno održavanje i funkcionisanje svih instaliranih postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda iz pogona i postrojenja «ArceIorMittal Zenica» kako bi se osiguralo što efikasnije prečišćavanje otpadnih voda prije ispušta u recipijent – rijeka Bosna. Da se obezbijedi efikasno upravljanje instaliranim postrojenjima za prečišćavanje otpadnih voda, uključujući stalni nadzor nad tehnološkim parametrima i poduzimanje mjera za pouzdanost i efikasno funkcionisanje te blagovremeno otklanjanje eventualnih uzroka poremećaja u radu postrojenja.
- 2.12. Da se obezbijedi kontinuirani rad i nadzor stručnog osoblja na vodnim objektima, vodi briga o čuvanju istih kao i opreme i uređaja instaliranih u njima u cilju sprječavanja slučajnog ili namjernog oštećenja ili uništenja.
- 2.13. Da se u roku od 12 (dvanaest) mjeseci od dana izdavanja ove vodne dozvole izradi projektna dokumentacija postojećeg stanja sistema prikupljanja tehnoloških, sanitarnih i ostalih otpadnih voda nastalih u krugu kompleksa «ArceIorMittal Zenica», sa prikazom načina tretmana istih te konačnog ispuštanja u recipijent – rijeka Bosna.
- 2.14. Da se u roku od 12 (dvanaest) mjeseci od dana izdavanja ove vodne dozvole izradi konceptualno projektno rješenje sa prikazom mjesta nastanka, podacima o količini i kvalitativnim karakteristikama svih otpadnih voda koje nastaju unutar ovog poslovnog kompleksa nakon što se izvrši odvajanje gradskih otpadnih voda od glavnog kolektora voda prije ispuštanja u recipijent, a isto treba biti realizovano u roku definisanim Planom aktivnosti za poboljšanje vodnih sistema i kvaliteta otpadnih voda, tj. 18 mjeseci nakon odvajanja (aktivnost br 8. Plana).
- 2.15. Da se zalihe novih ulja, nafte i naftnih derivata te potrebnih hemikalija za tehnološke procese skladište na propisan način, bez mogućnosti dospjeća u podzemne i površinske vode uslijed manipulacija.
- 2.16. Da se istrošena ulja, zaujeni otpad kao i nastali čvrsti opasni i neopasni otpad redovno odstranjuje prema definisanim radnim uputstvima i sistematskim uputama o privremenom skladištenju i krajnjem zbrinjavanju od strane nadležne organizacije, a prema sačinjenom ugovoru sa istom.
- 2.17. Da se redovno vrši evidencija o količinama prikupljenih otpadnih ulja, opasnog i neopasnog otpada i evidencija o zbrinjavanju.
- 2.18. Da pravno lice «ArceIorMittal Zenica» d.o.o. Zenica u dijelu u kome je preuzeo obaveze iz dokumenta Obavezivanje i akcioni plan (OIAP) iz marta 2017. godine, a koji se odnosi na aktivnosti realizacije projekta kanalizacionog sistema grada Zenica, učestvuje u realizaciji istih, da se pridržava rokova definisanih Planom aktivnosti za poboljšanje vodnih sistema i kvaliteta otpadnih voda i o tome redovno izvještava Koordinacijsko tijelo za praćenje implementacije potpisanih mjera.

- 2.19. Da se vrši redovno održavanje svih ispusta, dijela obale i korita rijeke Bosne kao i pristupa mjestima na kojima se nalaze ispusti otpadnih voda iz ovog industrijskog kompleksa.
- 2.20. Otpad nastao u proizvodnom procesu, mulj/talag iz postrojenja, taložnica, separatora ulja i masti, opasne materije kao i ostali opasni i neopasni otpad se ne smije ni privremeno odlagati na česticu «vodno dobro», odnosno u vodotoke i na njegove obale.
- 2.21. Čišćenje i pražnjenje separatora ulja i masti može vršiti isključivo firma ovlaštena za tu vrstu djelatnosti, prema posebnom ugovoru. Korisnik je obavezan da redovno vodi dnevnik o pražnjenju i odvozu sadržaja separatora ulja i masti te izdvojenom talogu iz istog.
- 2.22. Korisnik objekta je dužan, putem laboratorije ovlaštene od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, vršiti redovna ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, uzimanjem uzorka efluenta iz okna za monitoring na svim mjernim mjestima u skladu sa Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Učestalost i način ispitivanja vršiti u skladu sa članom 20. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije («Službene novine Federacije BiH», broj 26/20 i 96/20). Rezultate analiza dostaviti ovoj Agenciji.
- 2.23. Izvještaje o ispitivanju i ocjeni kvaliteta otpadnih voda može uraditi isključivo laboratorija ovlaštena od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva po osnovu člana 64. stav (3) Zakona o vodama i Pravilnika o uslovima koje moraju ispunjavati referentne odnosno ovlaštene laboratorije za ispitivanje voda, sadržaj i način davanja ovlasti («Službene novine Federacije BiH», broj 14/10, 14/3, 26/14, 15/17, 23/17 i 41/20).
- 2.24. Investitor je obavezan, u skladu sa propisima iz oblasti zaštite okoliša, vršiti bezbjedno skladištenje i postupanje sa opasnim materijama i otpadom nastalim na predmetnom lokalitetu do konačnog zbrinjavanja od strane ovlaštene organizacije (adekvatnim mjerama onemogućiti bilo kakvo isticanje i rasipanje opasnih i štetnih materija na tlo i u vode). Skladištenje rabljenog hidrauličnog ulja, zaujelenih krpica i dr vršiti u namjenski izgrađenom natkrivenom prostoru sa vodonepropusnom podlogom. Redovno voditi evidenciju o uskladištenom otpadu.
- 2.25. Investitor je obavezan pridržavati se svih mjera i uslova propisanih u saglasnostima i dozvolama izdatim od strane drugih nadležnih organa, a odnose se na korištenje i zaštitu voda i nisu u suprotnosti sa uslovima iz ove vodne dozvole.
3. Vlasnik, odnosno korisnik objekta je, u skladu sa Zakonom o vodama i Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje, plaćanje i kontrolu izmiritvanja obaveza na osnovu opšte vodne naknade i posebnih vodnih naknada («Službene novine Federacije BiH», broj 92/07, 46/09, 79/11, 88/12 i 03/16), obavezan plaćati posebnu vodnu naknadu za zahvatanje vode iz rijeke Bosne za tehnološke potrebe a na osnovu utvrđenog stepena zagađenja ispuštenih otpadnih voda izraženog preko broja EBS-a (ispitivanje urađeno od strane ovlaštene laboratorije) obavezan je, za utvrđeni broj EBS-a prema rezultatima ispitivanja, plaćati posebnu vodnu naknadu za zaštitu voda.
4. U periodu važenja ove dozvole, Korisnik je dužan provoditi sve mjere i aktivnosti propisane istom.
5. U slučaju izvanrednih situacija, havarijskih i površinskih voda, korisnik kompleksa objekata obavezan je izvršiti nadležne organe i izvršiti izvanredna postupanja po nalogu nadležnih organa, te o vlastitom trošku uzroke štete otkloniti, a nastale štete nadoknaditi.
6. Ukoliko usljed štetnog djelovanja voda nastalog zbog neizgrađenosti ili nedovoljne osposobljenosti (zaštitnih) vodnih objekata dode do nastanka štete na predmetnim pogonima i postrojenjima obuhvaćenim ovom vodnom dozvolom, korisnik zaštitnih vodnih objekata nije odgovoran za nastale štete.
7. Ukoliko radom predmetnih pogona i postrojenja dode do šteta ma kakvog karaktera, korisnik vodne dozvole je dužan uzroke nastalih šteta otkloniti, a nastale štete trećim licima nadoknaditi.
8. Prava stečena po ovoj dozvoli ne mogu se prenositi na treća lica, a ista prestaju u skladu sa odredbama Zakona o vodama.
9. U ovoj upravnoj stvari plaćene su sve upravne pristojbe.
10. Ova vodna dozvola, shodno članovima 117. stav (1) i 129. Zakona o vodama se daje sa rokom važenja od 3 (tri) godine od dana pravosnažnosti ovog rješenja.
11. Prije isteka važenosti ove dozvole Korisnik je dužan da podnese zahtjev za izdavanje nove vodne dozvole.

12. Ovo rješenje o vodnoj dozvoli može se izmijeniti ukoliko za to nastupe razlozi utvrđeni u članu 130. stav (1) tačka 1., 2., 3. ili 4. Zakona o vodama, a zainteresirane stranke podnesu argumentiran zahtjev za izmjenu ovog vodnog akta.

Obrazloženje

Pravno lice, «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica, obratilo se ovoj Agenciji dana 27.06.2022. godine sa zahtjevom za izdavanje vodne dozvole za aktivnost koja može privremeno ili trajno degradirati kvalitetu vode ili ometati poboljšanje njihovog postojećeg kvaliteta u postupku rada, za zahvatanje vode iz rijeke Bosne za tehnološke potrebe i za ispuštanje tehnoloških, oborinskih onečišćenih i ostalih otpadnih voda u prirodni recipient sa lokaliteta pogona i postrojenja u krugu kompleksa «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica u Zenici i to za: Kokosaru, Visoku peć sa Aglomeracijom, BOF čeličanu, Valjaonice, Kovaničnicu, Energetiku, Saobraćaj, Toplanu Zenica, Centralno održavanje i Tehničku kontrolu.

Uz zahtjev nije dostavljena dokumentacija koja je propisana članom 12. stav (3) i članom 19. stav (2) Pravilnika o sadržaju, obliku, uslovima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata («Službene novine Federacije BiH» broj 31/15, 55/19, 41/20 i 62/22) te je dopisom broj: UP-1/21-3-40-328-2/22 od 02.09.2022. zatraženo od podnosioca zahtjeva da istu dopuni što je i urađeno u ostavljenom roku. Postupajući po podnesenom zahtjevu, a nakon provedenog postupka, ovaj organ dana 10.11.2022. godine donio je rješenje broj: UP-1/21-3-40-328-5/22 pod kojim je podnosiocu zahtjeva izdata vodna dozvola. Na ovo rješenje je izjavljena žalba od strane Udruženja «EKO FORUM» Zenica i ista je od strane drugostepenog organa, Federalnog ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo uzavljena, a rješenjem broj UP-II-11-21-187-2/22 od 26.12.2022. godine, prvostepeno rješenje je poništeno i vraćeno prvostepenom organu na ponovni postupak.

Ovaj organ je u skladu sa odredbama člana 239. stav (2) Zakona o upravnom postupku upotpunio sprovedeni postupak na način i u skladu sa uputama datim u obrazloženju navedenog rješenja Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i ponovio postupak.

Dopisom broj: UP-1/21-3-40-328-11/22 od 31.01.2023. godine upućenom Gradu Zenica zatraženo je izjašnjenje po pitanju statusa realizacije projekta «Sakupljanje i tretman otpadnih voda Grada Zenica» što je i urađeno u ostavljenom roku.

Od podnosioca zahtjeva «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica zatraženo je očitovanje po pitanju navoda iz žalbe izjavljene od strane Udruženja «EKO FORUM» Zenica. Istim dopisom zatraženo je dostavljanje detaljnog dinamičkog plana sa specifikacijom aktivnosti i mjera koje se planiraju poduzeti prije i nakon konačnog odvajanja gradskog kanalizacionog kolektora sa kanalizacionog sistema «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica kao i očitovanje po pitanju onečišćenja u rijeci Bosni od 31.01.2023. godine. U ostavljenom roku dostavljeno je traženo. Dopisom broj: UP-1/21-3-40-328-13/22 od 31.01.2023. godine traženo je očitovanje Federalne uprave za inspeksijske poslove po pitanju mjera naloženih «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica od strane Vodnog inspektora u zadnjih pet godina tj. u periodu važenja stare vodne dozvole, kao i saznanja Inspekcije o aktivnostima koje se poduzimaju ili se trebaju poduzimati, a tiču se eliminisanja pojave toksičnosti na pojedinim mjestima i tretmana otpadnih voda koje nastaju u krugu kompleksa «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica prije ispušta u rijeku Bosnu. Očitovanje FUZIP je dostavljeno pod brojem 14-21-4-00835/2023-1403-3 od 27.03.2023., zaprimljeno u Agenciju dana 31.03.2023. godine.

U provedenom postupku dostavljena je i pregledana sljedeća dokumentacija:

- Ovjereni kopija Rješenja o izmjenama podataka u sudski registar broj: 043-0-Reg-21-000703 izdatog dana 08.07.2021. godine od strane Općinskog suda u Zenici,
- Ovjereni kopija Uvjerjenja o registraciji/upisu u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza broj: 04/1-17-54-284-14/08 izdatog dana 07.04.2008. godine od strane Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje Banja Luka,
- Ovjereni kopija Uvjerjenja o poreznoj registraciji izdatog dana 19.12.2007. godine od strane Porezne uprave – Kantonalni ured Zenica,
- Zapisnik sa sastanka koordinacijskog tijela za praćenje implementacije potpisanih mjera iz Obaveštavanja i Akcionog plana iz marta 2017. od 07.11.2022. godine,
- Kopija Rješenja o upotrebnjoj dozvoli za Kokosnu bateriju broj 6 u Željezari Zenica u Zenici broj: 03-361-154/82 izdatog dana 16.09.1986. godine od strane Republičkog komiteta za ubanizam, građevinarstvo, stambene i komunalne poslove Sarajevo,

- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za objekte Visoka peć 4 i Aglomeracija sa pratećim objektima broj: 06/2-361-636/78 izdatog dana 18.12.1979. godine od strane Republičkog sekretarijata za ubanizam, stambene i komunalne poslove Sarajevo,
- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za objekte Visoke peći broj: 15/7-360/77 izdatog dana 16.05.1977. godine od strane Zavoda za izgradnju i uređenje Opština Zenica,
- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za objekat: Dehidratizacija mulja iz prečištača plina u VP broj: 11-360-11/79 izdatog dana 08.04.1980. godine od strane Opštinskog sekretarijata za ubanizam, komunalne i geodetske poslove Opština Zenica,
- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Postrojenje za preradu VP-troske-jama, plato, saobraćaj i bazen broj: 11-360-102/79 izdatog dana 19.12.1979. godine od strane Opštinskog sekretarijata za ubanizam, komunalne i geodetske poslove Opština Zenica,
- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Čeličanu 3 – odjeljenje konvertora broj: 15/7-360-85/77 izdatog dana 07.12.1977. godine od strane Opštinskog sekretarijata za ubanizam, komunalne i geodetske poslove Opština Zenica,
- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Žičnu prugu II broj: 12/2-360-16/77 izdatog dana 12.10. 1978. godine od strane Opštinskog sekretarijata za ubanizam, komunalne i geodetske poslove Opština Zenica,
- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za rezervoar pitke vode u Podbrežju broj: 11-360/77 izdatog dana 06.03.1977. godine od strane Zavoda za izgradnju i uređenje Opština Zenica,
- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Centralni sistem za prečišćavanje iskorištenih voda – DSD sistem broj: 12/2-360-15/77 izdatog dana 10.10.1978. godine od strane Opštinskog sekretarijata za ubanizam, komunalne i geodetske poslove Opština Zenica,
- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za objekat: Hladionik pumpne stanice 2, broj: 11-360-51/80 izdatog dana 04.12.1980. godine od strane Opštinske komisije za ubanizam i komunalne poslove Opština Zenica,
- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za objekat Pumpne stanice 2 sa međupogonskim razvodom broj: 11-360-15/79 izdatog dana 23.01.1980. godine od strane Opštinskog sekretarijata za ubanizam, komunalne i geodetske poslove Opština Zenica,
- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Puteve i platoe energetskog kompleksa – pristupni put za taloženje pepela broj: 11-360-101/79 izdatog dana 03.01.1980. godine od strane Opštinskog sekretarijata za ubanizam, komunalne i geodetske poslove Opština Zenica,
- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Dovodni tunel od UNRS do PS-3 broj: 12/7-360-56/77 izdatog dana 13.12.1977. godine od strane Opštinskog zavoda za izgradnju i uređenje Opština Zenica,
- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Saobraćajnu službu za vuču broj: 11-360-58/80 izdatog dana 15.02.1981. godine od strane Opštinske komisije za ubanizam i komunalne poslove Opština Zenica,
- Kopija Dozvola za upotrebu I etape upravne zgrade broj: 05/7-17/1 izdatog dana 22.11.1958. godine od strane Narodni odbor pštine Zenica, Srez Zenica,
- Kopija Rješenje o upotrebnoj dozvoli za Halu za klasične građevinske armature broj: 06-23-7-3229/03 izdatog dana 04.11.2003. godine od strane Službe za prostorno uređenje Općina Zenica,
- Kopija Rješenja o upotrebnoj dozvoli za Halu za lijevanje ingota i postrojenje za lijevanje ingota, broj: 12-23-836/10 izdatog dana 07.07.2010. godine od strane Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona,
- Kopija Rješenja o upotrebi složene građevine izgrađene na parceli označenoj kao k.č. 290 K.O. Zenica II, broj 12-23-6439/09 izdatog dana 20.07.2010. godine od strane Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona,
- Kopija pravosnažnog Rješenja o integralnoj okolinskoj dozvoli broj: UPI 05-2-23-11-35/16 MK, SN izdatog dana 03.04.2017. godine od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma,
- Kopija Rješenja o obnovljenoj okolinskoj dozvoli broj: UPI 05-2-19-5-34/21 SN izdatog dana 02.11.2022. godine od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma,
- Kopija Rješenja o vodnoj dozvoli broj: UP-I/25-3-40-703-9/16 izdatog dana 24.07.2017. godine od strane «Agencije za vodno područje rijeke Save» Sarajevo,
- Kopija Rješenja o izmjeni Rješenja o vodnoj dozvoli broj: UP-I/25-3-40-703-11/16 izdatog dana 23.02.2018. godine od strane «Agencije za vodno područje rijeke Save» Sarajevo,
- Specifikacija tehničke dokumentacije koja je data na uvid u toku vođenja upravnog postupka,

- Godišnji izvještaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda «Arcelor Mittal-a Zenica» d.o.o. Zenica za 2021. godinu, broj: GI-01/22 urađen januara 2022. godine od strane «Inspekt - RGH» d.o.o. Sarajevo,
- Izvještaj o rezultatima ispitivanja tereta zagađenja otpadnih voda izraženog preko EBS-a za «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica broj: 33/21 urađen u januaru 2022. godine od strane «Inspekt - RGH» d.o.o. Sarajevo,
- Izvještaji o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda «Arcelor Mittal-a Zenica» d.o.o. Zenica broj: 7-087.903/22, februar 2022. godine i broj: 7-451-3993/22, august 2022. godine urađeni od strane «TQM» d.o.o. Lukavac,
- Kopija Ugovora o čišćenju separatora, kanalice i šahtova instalisanih u pogonu - Centralno održavanje i pogonu - Saobraćaj zaključenog dana 04.03.2022. godine sa DELTA PETROL d.o.o. Kakanj,
- Kopije Ugovora o zbrinjavanju opasnog i neopasnog otpada broj: 4600001042 od 13.01.2020. godine; broj: 4600001240 od 25.01.2020. godine; 4600001372 od 25.01.2022. godine zaključenih sa «DELTA PETROL» d.o.o. Kakanj,
- Kopija prepiske sa Ministarstvom okoliša i turizma vezano za obnavljanje integralne okolišne dozvole za pogone i postrojenja Arcelor Mittal Zenica (zahtjev, dopuna zahtjeva, Zaključak o prekidu postupka, dostava komentara na primjedbe),
- Dopis broj: 02-45-2996/23 od 13.02.2023. godine dostavljen od strane Grada Zenica po pitanju statusa realizacije projekta «Sakupljanje i tretman otpadnih voda Grada Zenica» (prilog: Zapisnik sa sastanka Koordinacijskog tijela za praćenje implementacije potpisanih mjera iz Obavezivanja i Akcionog plana iz marta 2017. održanog 07.11.2022. godine),
- Dopis broj: 19/23-E dostavljen dana 17.02.2023. godine od strane «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica - očitovanje po pitanju navoda iz žalbe izjavljene od strane Udruženja «EKO FORUM» Zenica sa priložima: Plan aktivnosti za poboljšanje vodnih sistema i kvaliteta otpadnih voda AMZ; Zbirni izvještaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda za 2022. godinu broj: 7-017-48/23 urađen januara 2023. godine od strane «TQM» d.o.o. Lukavac,
- Dopis «Agencije za vodno područje rijeke Save» Sarajevo broj: 60-157-6/23 upućen dana 14.02.2023. godine Federalnoj upravi za inspekcijske poslove (prilozi: Izvještaji o provedenim analizama broj: I-001/23; I-002/23 i I-003/23 od 31.01.2023. godine),
- Odgovor Federalne uprave za inspekcijske poslove pod brojem 14-21-4-00835/2023-1403-3 od 27.03.2023., zaprimljeno dana 31.03.2023.,
- Kopija uplatnice upravne takse.

Nakon izvršenog uvida u dostavljeni zahtjev i priloženu dokumentaciju utvrđeno je da su uz zahtjev dostavljeni potrebni prilozi, te je ovaj organ u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku pokrenuo postupak u cilju utvrđivanja relevantnih činjenica u ovoj upravnoj stvari. Uz dokumentaciju koja je pregledana i korištena u ispitnom postupku prilikom donošenja ožalbenog rješenja u spis je uveden i Zapisnik sa sastanka Koordinacijskog tijela za praćenje implementacije potpisanih mjera iz Obavezivanja i Akcionog plana iz marta 2017. od 07.11.2022. godine te naknadno dostavljena dokumentacija/očitovanja dostavljeno od strane Grada Zenica, Federalne uprave za inspekcijske poslove i kompanije «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica.

Zbog nepostojanja pravnih propisa kojima su normirani postupci i procedure u slučaju produženje važenja vodne dozvole kako je to propisano članom 108. stav (3) Zakona o vodama i isto nije sadržano i obuhvaćeno Pravilnikom o sadržaju, obliku, uslovima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata ovaj organ je, a u cilju omogućavanja podnosiocu zahtjeva, «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica ishodovanje vodne dozvole, pokrenut je postupak izdavanja nove vodne dozvole. Način i procedure produženja vodne dozvole nisu obuhvaćene nikakvim podzakonskim aktom, tako da je ocijenjeno da nedostatak pravnih normi ne može biti razlog za nepostupanje u ovom slučaju i nedonošenje upravnog akta.

U cilju utvrđivanja okolnosti koje su nastupile u vremenu od izdavanja vodne dozvole broj: UP-I/25-3-40-703-9/16 od 24.07.2017. godine, a odnose se na aktivnosti koje za cilj imaju postizanje dobrog statusa rijeke Bosne na konstatujemo sljedeće:

- Vlada Bosne i Hercegovine i Vlada Njemačke su dogovorile realizaciju projekta «Sakupljanje i tretman otpadnih voda Grada Zenica» («Općinski projekat») kako bi se osigurala odvodnja i tretman otpadnih voda grada Zenica na ekološki prihvatljiv i higijenski način u ekonomski prihvatljivim okvirima. Vlada Njemačke je obezbijedila grant sredstva potrebna za realizaciju ovog projekta putem KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau Frankfurt am Main). Realizacijom

- ovog projekta bi se obezbijedila potpuna razdvojenost gradske kanalizacione mreže od kanalizacione mreže «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica.
- Potpisivanjem dokumenta Obavezivanje i akcioni plan (OiAP) u martu 2017. godine relevantne institucije Federacije BiH (Grad Zenica, FMOiT, FMPVŠ, AVP Sava, FU za inspekcijske poslove) su se obvezale osigurati implementaciju adekvatnih mjera koje se odnose na tretman industrijskih zagađivača («ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica i ZD RMU Zenica) koji svoje otpadne vode ispuštaju u rijeku Bosnu («Industrijski projekat»). Cjelokupna učinkovitost projekta odnosno zaštite rijeke Bosne podrazumijeva adekvatan tretman otpadnih voda navedenih industrijskih zagađivača.
 - S tim u vezi, navedena preduzeća su se obavezala da će preduzeti neophodne mjere i investicije za unapređenje sistema za tretman otpadnih voda prije ispusta u rijeku Bosnu sa rokom najkasnije do 2021. godine te dostavila spisak detaljnih mjera i aktivnosti koje planiraju poduzeti što je prikazano u Aneksu 1. i 2. OiAP-a.
 - Mjere «Industrijskog projekta» se trebaju implementirati paralelno sa mjerama «Općinskog projekta» kako bi se postigao konačan cilj projekta zaštite rijeke Bosne (tačka 2. OiAP-a).

U ponovljenom postupku izdavanja vodne dozvole a u skladu sa uputama datim u obrazloženju rješenja Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva iznosimo sljedeće činjenično stanje vezano za navode iz žalbe žalitelja:

1. Prema navodu iz dopisa broj: 02-45-2996/23 od 13.02.2023. godine, dostavljenog od strane Grada Zenica, realizacija projekta «Sakupljanje i tretman otpadnih voda Grada Zenica» («Općinski projekat») značajno kasni (razlozi kašnjenja nisu navedeni). Javno preduzeće «Vodovod i kanalizacija» d.o.o. Zenica koje je nosilac realizacije navedenog projekta, je članovima Koordinacionog tijela zaduženog za praćenje implementacije potpisanih mjera iz OiAP-a dostavilo dinamički plan izvođača radova prema kojem je do sredine 2024. godine predviđeno odvajanje svih otpadnih voda grada Zenica (fekalne otpadne voda Grada Zenica, otpadne vode industrijsko-poslovne zone «Zenica I», otpadne vode RMU Zenica – pogon Stara jama, otpadne vode okolnih naselja preko Dubokog potoka) od kanalizacionog sistema «ArcelorMittal Zenica» uz pretpostavku da će ove aktivnosti biti završene i ranije. Ugovor sa odabranim izvođačem radova potpisan je sredinom oktobra 2022. godine.

U istom dopisu se navodi da kašnjenje u implementaciji projekta «Sakupljanje i tretman otpadnih voda Grada Zenica» ne može uzrokovati prolongiranje zakonskih definisanih rokova u kojima industrijski subjekti trebaju završiti aktivnosti na poduzimanju mjera kojima će teret zagađenja u otpadnim vodama biti smanjen na zakonski dozvoljen nivo.

Pozivajući se na Uredbu o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije kojom je propisana obaveza postizanja propisanih graničnih vrijednosti emisije polutanata u tehnološkim vodama onih pravnih lica koja nisu zadovoljavala uslove propisane Uredbom do 19.12.2023. godine, mora se uzeti u obzir u konkretnom slučaju i činjenica da se nakon upuštanja prikupljenih fekalnih otpadnih voda Grada Zenica na lokaciji kod Kapije 4 (mjerno mjesto - K4), otpadnih voda RMU Zenica – pogon Stara jama, otpadnih voda industrijsko-poslovne zone «Zenica I» i jedan ispust gradske kanalizacije (mjerno mjesto – K3) i otpadnih voda industrijsko-poslovne zone «Zenica I» i okolnih naselja preko Dubokog potoka (mjerno mjesto – K1) u kanizacioni sistem «ArcelorMittal Zenica» (glavni kolektor) te konačnim ispuštanjem svih otpadnih voda u rijeku Bosnu, jedino na mjernom mjestu GK dobiju rezultati koji ne zadovoljavaju granične vrijednosti emisije utvrđene Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Dakle, ispust i mjerno mjesto GK su opterećeni teretom zagađenja ne samo od tehnoloških otpadnih voda pravnog lica «ArcelorMittal Zenica», nego je tu značajan doprinos i drugih zagađivača.

U sklopu aktivnosti koje za cilj imaju postizanje dobrog statusa rijeke Bosne na ovoj dionici, «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica je sačinio i na sebe preuzeo obavezu da u ostavljenom roku (tačka 2. OiAP-a) realizuje Plan aktivnosti za poboljšanje vodnih sistema i kvaliteta otpadnih voda AMZ sa konačnim ciljem dovođenja svih parametara kvaliteta otpadnih voda unutar graničnih vrijednosti propisanih podzakonskim aktima iz ove oblasti i isti je vezan za realizaciju drugih aktivnosti na čiju su se realizaciju obavezali drugi potpisnici OiAP-a, a što se prvenstveno odnosi na izgradnju (produženje prema budućem postrojenju za tretman) kolektora kojim se odvođe urbane otpadne vode grada Zenica, otpadne vode RMU Zenica – pogon Stara jama i otpadne vode industrijsko-poslovne zone «Zenica I». Većina aktivnosti navedenih u Planu je realizovana ali su rokovi prolongirani.

Uvidom u navedeni Plan dostavljen uz dopis broj: 19/23-E od 17.02.2023. godine utvrđeno je da su sljedeće aktivnosti završene u roku navedenom u planu: pojava toksičnosti otpadnih voda na mjestu OV-9 (Aglomeracija); unapređenje postrojenja za mehanički tretman otpadnih voda iz sistema za granulaciju troske; neutralizacija (doziranje CO₂) otpadnih voda iz sistema hidrauličnog transporta pepela i šljake u taložnicima u Podbrežju. U deparmentu Saobraćaj i Centralno održavanje redovno se vrši čišćenje i održavanja uređaja za tretman otpadnih voda (aktivnost 6. i 7.). Monitoring otpadnih voda se radi redovno (aktivnost 9.).

Aktivnost navedena pod brojem 1. Plana - Pojava toksičnosti otpadne vode na mjestu OV-6 (kod dimnjaka Koksare). Izvršena je zamjena 300m fenolne kanalizacije od baklje do primarnih hladnjaka u pogonu Koksara kako bi se spriječilo curenje vode kod dimnjaka. U toku praćenje eventualne količine i parametara vode koja se pojavljuje kod dimnjaka.

Aktivnost navedena pod brojem 2. Plana - Unapređenje postrojenja za biohemijski tretman otpadnih voda Koksare se fazno provodi. U Rješenju o okolinskoj dozvoli izdatom dana 02.11.2022. godine, prema navedenim mjerama za sprečavanje i smanjivanje emisije u vode (tačka 73.), krajnji rok za izradu projektne dokumentacije proširenja kapaciteta sistema za biohemijsku obradu otpadnih voda iz pogona Koksara je kraj 2023. godine a za realizaciju istog 31.05.2026. godine.

Aktivnost navedena pod brojem 8. Plana koja se odnosi na dovođenje svih parametara kvaliteta otpadnih voda iz pogona i postrojenja u granične vrijednosti veže se za rok 30.06.2021. godine odnosno 18. mjeseci nakon razdvajanja gradskih otpadnih voda od glavnog kolektora AMZ sa navedenim uslovom da se do kraja 2019. godine u potpunosti realizuje odvajanje gradskih i ostalih otpadnih voda od glavnog kolektora (GK). Slijedom navedenog dolazimo do zaključka da su zbog kašnjenja u ukupnoj realizaciji OiAP samo djelimično realizirane obaveze koje je na sebe preuzeo AMZ u dijelu koji se odnosi na postizanje propisanih graničnih vrijednosti emisije otpadnih voda.

U skladu sa navedenim, smatramo neophodnim da se za nastavak aktivnosti na realizaciji projekta kanizacionog sistema grada Zenica, pravnom licu «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica da uslov da se za realizaciju obaveza iz dokumenta Obavezivanje i akcioni plan (OiAP) iz marta 2017. godine pridržava rokova definisanih Planom aktivnosti za poboljšanje vodnih sistema i kvaliteta otpadnih voda i o tome redovno izvještava Koordinacijsko tijelo za praćenje implementacije potpisanih mjera i isto je propisano dispozitivom ovog Rješenja.

Realizacijom izgradnje glavnog gradskog kolektora i odvajanjem od kompleksa AMZ bilo bi omogućeno adekvatno upravljanje svim otpadnim vodama nastalim u krugu kompanije «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica koje uključuje prikupljanje i tretman nastalih tehnoloških otpadnih voda, oborinskih onečišćenih voda, procjednih vode sa odlagališta i sanitarno fekalnih voda koje nastaju u krugu proizvodnog kompleksa, odnosno kruga fabrike i odgovarajuće postupanje sa njima prije konačnog ispusta u rijeku Bosnu.

Nakon toga, «ArcelorMittal Zenica» će provesti dodatno praćenja kvaliteta otpadnih voda na ispustima u rijeku Bosnu i definisati detaljan Akcioni plan za tretman preostalih količina otpadnih voda iz njihovog kruga u cilju dostizanja kvaliteta parametara za ispuštanje otpadnih voda u otvoreni vodotok (u slučaju da isti odstupaju od propisanih parametara) sa rokom od 18 mjeseci nakon razdvajanja gradskih otpadnih voda od glavnog kolektora «ArcelorMittal Zenica» za realizaciju istog.

U međuvremenu, provode se redovne mjere za poboljšanje rada sistema za prečišćavanje otpadnih voda koje se prikupljaju u Glavnom kolektoru (tehnološke otpadne vode iz pogona Koksara, Visoka peć, Aglomeracija i Toplana Zenica).

2. U skladu sa presudom Općinskog suda Zenica broj: 43 0 PS 173249 19 Ps od 16.09.2022. godine stvoreni su uslovi za upis vlasništva na dijelu deponije industrijskog otpada Rača površine 298.166m³ (ukupna površina deponije 1.179.382m³) koje je koristio «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica. Preduzeće ne koristi deponiju od maja 2022. godine.

Rješenjem o obnovljenoj okolinskoj dozvoli broj: UPI 05-2-19-5-34/21 SN donesenom dana 02.11.2022. godine od strane Federalnog Ministarstva okoliša i turizma nije obuhvaćena deponija industrijskog otpada Rača kao tehnološka cjelina nego je navedena mjera zatvaranja dijela Industrijske deponije Rača (tačnije 1/3) koju je koristio «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica i čije je vlasništvo. Jedna od mjera navedenog Rješenja o okolinskoj dozvoli je pokretanje postupka procjene uticaja na okoliš i pribavljanja Rješenja o odobravanju Studije o procjeni uticaja na okoliš za prestanak rada i zatvaranje dijela prostora industrijske deponije Rača kojim upravlja AMZ u skladu sa članom 68. stav 2. alineja c) Zakona o zaštiti okoliša.

Predmet ove vodne dozvole jesu objekti i aktivnosti pobrojani u tački 1. ovog rješenja i eksplicitno je navedeno da ovim rješenjem nije obuhvaćena deponija Rača i ukoliko se ista koristi od strane bilo kog

fizičkog ili pravnog lica na način da se provode aktivnosti koje u skladu sa članom 109. Zakona o vodama podliježu obavezi ishodovanja vodnih akata, pravno ili fizičko lice koje te aktivnosti provodi, dužno je ishodovati vodni akt od nadležnog organa.

Ovim nije povrijeđeno načelo cjelovitosti definirano članom 3. stav (2) tačka 2. Zakona o vodama, koji glasi «cjelovitosti, koje uzima u obzir prirodne procese i dinamiku voda te međusobnu povezanost i međuzavisnost vodnih i uz vodu vezanih ekosistema» jer iz sadržaja citirane tačke je jasno da se isto odnosi na sasvim drugu problematiku i slijedom toga je povezivanje na ovo načelo u kontekstu izdavanja vodnih akata u cjelosti neutemeljeno.

3. Rješenja o upotrebnoj dozvoli za pogone i postrojenja pravnog subjekta «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica su donesena nakon obavljenog tehničkog pregleda svakog pogona pojedinačno a u skladu sa tada važećom zakonskom regulativom i nemaju definisan rok važenja i na taj su način vlasnici pojedinih pogona i postrojenja stekli prava na korištenje i upotrebu predmetnih objekata.

4. Prema navodima iz dopisa broj: 19/23-E dostavljenog dana 17.02.2023. godine od strane «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica u vezi sa pojašnjenjem vezano za smanjenje EBS-a u periodu 2011. – 2022. godina konstatovano je da je realizacijom niza mjera i aktivnosti u tom periodu došlo do smanjenja tereta zagađenja izraženog preko EBS-a kako je prikazano u tabeli:

godina	2011	2013	2015	2017	2019	2021
Iznos EBS-a	818.483,00	426.397,00	249.375,00	297.612,00	176.817,00	122.457,80

Laboratorija «Agencije za vodno područje rijeke Save» Sarajevo je u periodu važenja prethodne Vodne dozvole iz 2017. godine dva puta radila kontrolno mjerenje EBS-a. Glavne aktivnosti i mjere na sistemima za tretman otpadnih voda koje su rezultirale smanjenjem tereta zagađenja po EBS-u u period 2011-2021:

- 2011. godine ispitana efikasnost svih sistema za tretman otpadnih voda (Energetika – DOOR, PČ-3, DSD i taložnika šljake i pepela u Podbrežju, Koksara – Biohemija, Čeličana – DHD sistem). Izrađen je Plan održavanja vodoprivrednih objekata. Kontinuirano se provodi održavanje svih postrojenja za tretman otpadnih voda (uključujući i sistem za granulaciju troske na Visokoj peći) kako bi se optimizirao njihov rad i smanjio teret zagađenja voda.
- U saradnji sa kompanijom «Nalco Osterreich» od 2011. godine počinje realizacija projekta tretmana otpadnih voda doziranjem hemikalija u procesne i otpadne vode u vodnim sistemima. Projekat se iz godine u godinu proširivao i trenutno uključuje 11 različitih ciklusa vode u pogonima Visoka peć, Čeličana, Koksara i Energetika. Projekat je stalni i zavisno od potrebe se proširuje.
- Provedena Optimizacija rada Biohemije i postrojenja Sekcije Hemija (ostvarenje ulaznih parametara u Biohemiju za postizanje zadovoljavajućeg kvalitet efluenta na ispustu u Glavni kolektor) u departmentu Koksara:
 - o realizacija projekta kojim se amonijačne pare uvode ispred primarnih hladnjaka u cilju poboljšanja funkcionisanja destilacione kolone,
 - o smanjenje povećane količine otpadne vode na Biohemiju - transport podzemnih voda od skladišta koksare do taložnih bazena tornja za gašenje koksa i transport amonijačne vode, oborinske vode i kondenzata od skladišta katrana do dekantera,
 - o ugradnja automatskog mjerenja pH vrijednosti u kombinaciji sa automatskim regulisanjem doziranja NaOH a u zavisnosti od zadate pH vrijednosti amonijačne vode - omogućeno tačnije i sigurnije doziranja, a time i sigurnost dobijanja kvalitetno prečišćene amonijačne vode nakon destilacione kolone,
 - o ugradnja nove pumpe za doziranje NaOH na destilacionu kolonu u cilju poboljšanja rada destilacionih kolona,
 - o ugradnja novog filtera sa koksnom ispunom; kokсни filter je postavljen nakon pješčanog filtera i služi kao finalni tretman prije ispusta u šaht prečišćene otpadne vode u cilju smanjivanja sadržaja suspendiranih materija u ispuštenim vodama,
 - o izvršena rekonstrukcija cjevovoda za distribuciju zraka u bazene za oksidaciju i regeneraciju,
 - o izvršena sanacija unutrašnjosti Primarnih taložnika postavljanjem novog plašta u unutrašnjosti primarnih taložnika,
 - o provedeno poboljšanje u radu sekundarnog taložnika fiksiranjem plastičnih nosača koji su postavljeni u taložniku. Otpadni mulj koji nastaje u procesu prečišćavanja prebacuje se u bazen u kome se vrši dekantacija radi izdvajanja što više otpadne vode. Voda se

- pumpama preko havarijalnog bazena ponovo vraća u proces prečišćavanja. Otpadni talog se takođe pumpama izvlači, utovara u kontejner napravljen posebno za ovu vrstu taloga i otprema na ugljenu prašinu. Vršiti se mješanje taloga sa ugljenom prašinom, te se troši u procesu koksovanja.
- unapređenje rada Laboratorije na Biohemiji; hemijske analize se vrše svakodnevno a služe kao pokazatelj kvaliteta otpadne vode na ulazu iz bazene za oksidaciju i na izlazu. Na ovaj način se pokazuje koliko je organskih supstanci u otpadnoj vodi razgrađeno u oksidacionim bazenima, denitrifikaciji i na izlazu iz koksnog filtera, što predstavlja konačan efekat prečišćavanja otpadne vode u postrojenju.
 - 2013. godine izvršena je ugradnja tri separatora ulja i masti (jedan separator za Centralno održavanje i dva separatora u departmentu Saobraćaj; u toku je proces ugradnje četvrtog separatora ulja i masti za Radionicu kristalizatora na lokaciji departmenta Čeličana).
 - Period od 2012. do kraja 2021. godine - neutralizacija voda sa hidrauličkog transporta pepela i šljake u departmentu Energetika (prestankom rada starih kotlova i puštanjem u rad gasnih kotlova u Toplani Zenica obustavljen je rad postrojenja za hidrauličkog transporta pepela i šljake).
 - U prvoj fazi do sredine 2015. godine na lokaciji taložnica pepela i šljake u naselju Podbrežje instalirani rezervoari sa tečnim CO₂ i isparivačima (zračni isparivači). Utvrđeni su problemi prilikom rada zračnih isparivača CO₂ tokom zimskog perioda.
 - Od sredine 2015. godine se koriste vođeni isparivači CO₂ uključujući i automatsko doziranje CO₂ zavisno od pH vrijednosti
 - Realizovano prikupljanje kondenzata koksnog i visokopećnog plina na magistralnoj mreži plinova (prva faza u 2014., druga faza u 2018. i treća faza u 2020. godini).

U cilju utvrđivanja činjenica vezanih za ispunjenje uslova u smislu izvršavanja obaveza propisanih tačkom 3. iz starog Rješenja o vodnoj dozvoli (broj: UP-I/25-3-40-703-9/16 od 24.07.2017. godine) zatraženo je očitovanje Službe za prikupljanje prihoda od vodnih naknada ove Agencije po pitanju izmirivanja obaveza uplate posebnih vodnih naknada, tj. eventualnom dugu i visini duga podnosioca zahtjeva.

Na osnovu očitovanja Službe za prikupljanje prihoda od vodnih naknada od 26.08.2022. godine konstatovano je da podnosilac zahtjeva «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica redovno izmiruje svoje obaveze uplate posebnih vodnih naknada.

U skladu sa članom 12. stav (5) i (6) Pravilni ka o sadržaju, obliku i uslovima i načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata («Službene novine Federacije BiH», broj 31/15, 55/19, 41/20 i 63/22), izvršen je obilazak predmetnih pogona i postrojenja u krugu kompleksa «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica u Zenici te je sačinjen zapisnik o izvršenom uviđaju broj: UP-1/21-3-40-328-4/22 od 04.10.2022. godine. Na osnovu dostavljene dokumentacije i izvršenog uviđaja na licu mjesta utvrđeno je sljedeće: Kompanija «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica predstavlja integralnog proizvođača gvožđa i čelika sa svim fazama integralne proizvodnje od proizvodnje koksa, sintera, gvožđa i čelika do finalnih valjanih proizvoda, uslužnih djelatnosti i administrativnih poslova. Kompleks je lociran sjeverozapadno od grada Zenica na lijevoj obali rijeke Bosne sa ukupnom površinom od 291,56ha. Integralnu proizvodnu liniju čine sljedeći pogoni:

- Koksara
- Aglomeracija
- Visoka peć
- Čeličane: BOF i EAF-100t (trenutno obustavljen rad pogona)
- Valjaonice: sitna pruga, žičana pruga i tvornica građevinske armature
- Kovačnica (trenutno obustavljen rad pogona)
- Energetika: plinska, elektroenergetika i vodoprivreda
- Saobraćaj
- Toplana Zenica
- Centralno održavanje
- Tehnička kontrola

Za predmetni proizvodni kompleks objekata ranije je od strane Agencije doneseno Rješenje o vodnoj dozvoli broj: UP-I/25-3-40-703-9/16 od 24.07.2017. godine te Rješenje o izmjeni Rješenja broj: UP-I/25-3-40-703-11/16 od 23.02.2018. godine a od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma doneseno Rješenje o okolišnoj dozvoli broj: UPI 05-2-23-11-35/16 MK SN od 03.04.2017. godine.

Za sanitarne potrebe uposlenika kompleksa ArcelorMittal koristi se voda iz gradskog vodovodnog sistema. Za tehnološke potrebe pogona i postrojenja zahvata se voda iz rijeke Bosne u količini zavisno od tehnoloških potreba. Brana na rijeci Bosni u naselju Kanal obezbjeđuje potrebnu akumulaciju vode koja se putem dva vodozahvata sa rešetkama i zatvaračima uvodi u dva taložna bazena (jezera) i dalje preko pumpne stanice PS-1 distribuira do rezervoara u Podbrežju. Za mjerenje količina zahvaćene vode ugrađeni su elektromagnetni mjerači protoka na PS-1. U lijevom boku korita rijeke Bosne nalazi se riblja staza koja ima funkciju da omogući kretanje migratornih vrsta uzvodno i nizvodno od brane.

Prema Izvještaju o utvrđivanju tereta zagađenja otpadnih voda izraženog preko EBS-a, urađenom od strane «Inspekt - RGH» d.o.o. Sarajevo u januaru 2022. godine, godišnja potrošnja vode za tehnološke potrebe u 2021. godini je iznosila 16.994,44m³/god (538,89l/sec).

U tehnološkim procesima se koriste relativno velike količine vode u kojim nastaje velika količina otpadnih voda koje se dijelom, nakon prečišćavanja, ponovo koriste a dijelom ispuštaju u rijeku Bosnu. Tehnološka voda se koristi za: direktno/indirektno hlađenje, orošavanje, prečišćavanje plina, proizvodnju pare, vodeno zaptivanje, granulaciju troske, te održavanje čistoće pogona te saobraćajnih i radno-manipulativnih površina.

U cilju smanjenja potrošnje vode a time i količina ispuštene vode instalirani su sljedeći recirkulacioni sistemi koji se povremeno dopunjavaju svježom vodom zbog gubitaka vode ili zasićenosti:

- Recirkulacioni sistem pumpne stanice PS-2 sa postrojenjem za tretman otpadnih voda sa prečištača plina i granulacijske troske na Visokoj peći (DOOR sistem),
- Recirkulacioni sistem pumpne stanice PS-3 sa postrojenjem za tretman otpadnih voda iz sistema otprašivanja BOF čeličane (DHD),
- Recirkulacioni sistem pumpne stanice PS-3 sa postrojenjem za tretman otpadnih voda pogona Čeličane i Valjaonica (DSD),
- Recirkulacioni sistem pumpne stanice PS-4 za pogon Toplana Zenica,
- Recirkulacioni sistem pumpne stanice PS-6 sa filterskom stanicom na pogonu Koksare,
- Recirkulacioni sistem pumpne stanice PS-8 sa postrojenjem za tretman otpadnih voda iz sistema otprašivanja Aglomeracije (PČ-3),
- Recirkulacioni sistem pumpne stanice PS-10 sa podužnim taložnicama na Livnom stroju (Visoka peć).

Osim recirkulacionih sistema voda u krugu kompleksa prisutni su i protočni sistemi sa tretmanom voda:

- Protočni sistem glavne pumpne stanice PS-1 sa taložnim jezerima, branom i građevinama za zahvatanje vode iz rijeke Bosne,
- Postrojenje za biohemijski tretman otpadnih voda pogona Koksare (biohemija)

Sanitarne fekalne otpadne vode iz toaleta i restorana za uposlene, oborinske vode sa krovova objekata, prečišćene oborinske onečišćene vode sa radnih platoa i manipulativnih površina kao i prečišćene tehnološke otpadne vode ispuštaju se u mješovite kanalizacione kolektore sa krajnjim ispustima u rijeku Bosnu.

Zalihe ulja, nafte i naftnih derivata te potrebnih hemikalija za tehnološke procese skladište se na propisan način bez mogućnosti dospijevanja istih u površinske i podzemne vode.

Skladištenje istrošenih otpadnih ulja, zauljenog otpada, filtera, transporterskih traka, akumulatora, hemikalija, otpadnih guma, azbesta te ostalog opasnog i neopasnog otpada se vrši na adekvatan način do zbrinjavanja i preuzimanja od strane «DELTA-PETROL» d.o.o. Kakanj prema posebnom Ugovoru. Vršiti se redovna evidencija o količinama i njihovom zbrinjavanju.

Za tretman onečišćenih oborinskih otpadnih voda sa uređenog platoa pogona Saobraćaj i pogona Centralno održavanje instalirana su tri separatora ulja i masti. Čišćenje/održavanje istih te odvoz i zbrinjavanje otpadnog mulja i taloga iz istih vrši se u skladu sa Ugovorom potpisanim sa ovlaštenom firmom «DELTA PETROL» d.o.o. Kakanj.

Ispuštanje otpadnih voda sa predmetnog kompleksa u rijeku Bosnu vrši se na četiri mjesta i to:

1. Ispust glavnog kolektora **GK** – putem koga se ispušta dio otpadnih voda ArcelorMittala, otpadne vode iz Grada Zenica (**K4**), otpadne vode RMU Zenica – pogon Stara jama, otpadne vode industrijsko-poslovne zone «Zenica I» i jedan ispust gradske kanalizacije (**K3**), te otpadne vode industrijsko-poslovne zone «Zenica I» i okolnih naselja preko Dubokog potoka (**K1**).
2. Ispust obodnog kanala **ŽZ-1** – putem koga se ispuštaju oborinske i sanitarno fekalne otpadne vode okolnih naselja (Podbrežje, Tetovo i Gradišće) te procjedne otpadne vode Industrijske deponije Rača.

3. Ispust valjaoničkog kolektora **ŽZ-2** - putem koga se ispuštaju otpadne vode pogona Čeličane i Valjaonica

4. Ispust kolektora **OV-15** - putem koga se ispuštaju otpadne vode pogona Saobraćaj

Obzirom da je od novembra 2021. godine, prestankom rada stare toplane (stari kotlovi) u upotrebi novi pogon - Toplana Zenica koja kao gorivo koristi zemni, koksni i visokopećni plin, odnosno plinska goriva koja ne proizvode šljaku i pepeo kao posljedicu sagorijevanja, u naselju Podbrežje ranije korišteni taložni bazeni šljake i pepela više nisu u upotrebi te se u obodni kanal ne ispuštaju prelivne vode iz istih nego samo oborinske i sanitarno fekalne otpadne vode naselja koji gravitiraju obodnom kanalu (Podbrežje, Tetovo i Gradišće) i oborinske/procjedne vode sa Industrijske deponije Rača koja nije predmetom ove vodne dozvole.

Monitoring otpadnih voda vrši se redovno na 7 mjernih mjesta 12 puta godišnje. Osim monitoringa na četiri ispusta u rijeku Bosnu (GK, ŽZ-1, ŽZ-2 i OV-15) vrši se monitoring otpadnih voda koje dolaze izvan kruga ArcelorMittala na tri mjerna mjesta (K1, K3 i K4) te ispuštaju, zajedno sa otpadnim vodama ArcelorMittala u recipijent na mjernom mjestu GK – glavni kolektor. Ispitivanje tereta zagađenja izraženog preko EBS-a vrši se svake dvije godine. Prema dostavljenom Izvještaju o utvrđivanju tereta zagađenja otpadnih voda izraženog preko EBS-a, urađenom od strane «Inspekt - RGH» d.o.o. Sarajevo u januaru 2022. godine, utvrđen je ukupan teret zagađenja otpadnih voda izražen kao ekvivalentni broj stanovnika: $EBS=122.457,8$ ES-a. Uz zahtjev su dostavljeni Izvještaji o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica za februar i august 2022. godine urađeni od strane «TQM» d.o.o. Lukavac. Prema Zbirnom izvještaju broj: 7-017-48/23, januar 2023. godine o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda urađenom za period od 24.02. do 29.12. 2022. godinu od strane «TQM» d.o.o. Lukavac a dostavljenom u ponovnom/ispitnom postupku, vrijednost sljedećih parametara prelaze granične vrijednosti dozvoljene za ispuštanje u okoliš i sisteme javne kanalizacije prema Uredbi:

- Mjerno mjesto **GK – glavni kolektor:**
 - ukupni azot** (19,7-58,82 mg/l) kod osam uzoraka/MDK 15mg/l;
 - amonijačni azot** (11,4-42,38mg/l) kod 8 uzoraka/MDK 10mg/l;
 - fenoli** (0,36-1,63mg/l) kod jedanaest uzoraka/MDK 0,1mg/l.
- Mjerno mjesto **(K4)** – lokalitet upuštanja gradskih otpadnih voda u glavni kolektor **GK:**
 - taložive materije** (0,7-6,5ml/l) kod deset uzoraka/MDK 0,5ml/l;
 - suspendovane materije** (92-230mg/l) kod jedanaest uzoraka/MDK 35mg/l;
 - HPK** (205-677mgO₂/l) kod dvanaest uzoraka/MDK 125mgO₂/l;
 - BPK₅** (84-218mgO₂/l) kod dvanaest uzoraka/MDK 25mgO₂/l;
 - ukupni azot** (34,4-67,8mg/l) kod dvanaest uzoraka/MDK 15mg/l;
 - amonijačni azot** (20,4-44mg/l) kod jedanaest uzoraka/MDK 10mg/l;
 - ukupni fosfor** (2,8-7,2mg/l) kod šest uzoraka/MDK 2mg/l.
- Mjerno mjesto **(K3)** – lokalitet upuštanja otpadnih voda RMU Zenica – pogon Stara jama, industrijsko-poslovne zone «Zenica I» i jedan ispušt gradske kanalizacije u glavni kolektor **GK:**
 - taložive materije** (0,7-4,2ml/l) kod jedanaest uzoraka/MDK 0,5ml/l;
 - suspendovane materije** (81-476,5mg/l) kod dvanaest uzoraka/MDK 35mg/l;
 - HPK** (182-462mgO₂/l) kod dvanaest uzoraka/MDK 125mgO₂/l;
 - BPK₅** (64-184mgO₂/l) kod dvanaest uzoraka/MDK 25mgO₂/l;
 - ukupni azot** (17,6-37,4mg/l) kod devet uzoraka/MDK 15mg/l;
 - amonijačni azot** (13,6-18,6mg/l) kod sedam uzoraka/MDK 10mg/l.
- Mjerno mjesto **(K1)** – lokalitet upuštanja otpadnih voda industrijsko-poslovne zone «Zenica I» i i okolnih naselja preko Dubokog potoka u glavni kolektor **GK:**
 - taložive materije** (0,6-0,9 ml/l) kod osam uzoraka/MDK 0,5ml/l;
 - suspendovane materije** (51-94mg/l) kod jedanaest uzoraka/MDK 35mg/l.

Na ostalim mjernim mjestima (obodni kanal **ŽZ-1**, valjaonički kolektor **ŽZ-2** i kolektor **OV-15**) u toku 2022. godine nisu zabilježena odstupanja od graničnih vrijednosti emisije tj. ispitivani parametri zadovoljavaju MDK utvrđene Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije.

Tačkom 2.6. dispozitiva Rješenja propisana je obaveza postizanja propisanih graničnih vrijednosti emisije tereta zagađenja u otpadnim vodama prije ispuštanja istih u površinske vode. Uslov efikasne kontrole kvaliteta voda na mjernom mjestu GK - glavni kolektor je razdvajanje gradskih otpadnih voda, otpadnih voda RMU Zenica – pogon Stara jama i industrijsko-poslovne zone «Zenica I» te otpadnih

voda naselja koja gravitiraju Dubokom potoku od kanalizacionog sistema AMZ koje će nastupiti u periodu nakon izgradnje dionice gradskog kolektora kao dijela realizacije projekta «Sakupljanje i tretman otpadnih voda Grada Zenica».

Na mjernom mjestu mjestu ŽZ-2 dana 31.01.2023. godine došlo je do onečišćenja tj izlivanja crvene mutne vode u rijeku Bosnu. Utvrđeno je da ista potiče iz pogona Čeličana.

Nakon analize uzoraka vode uzete na mjernom mjestu ŽZ-2 te uzvodno i nizvodno od istog, utvrđena su odstupanja u vrijednosti suspendovanih materija (170mg/l) i taloživih materija (0,8ml/l) direktno na mjernom mjestu ŽZ-2 dok na mjernim mjestima uzvodno i nizvodno od ŽZ-2 nisu utvrđena odstupanja od MDK utvrđenih Uredbom. Analiza je urađena od strane laboratorije Agencije.

Na osnovu dostavljene dokumentacije i uviđaja izvršenog na predmetnoj lokaciji, u svrhu smanjenja negativnih uticaja predmetnog kompleksa objekata i aktivnosti na stanje voda i vodni režim, podnosiocu zahtjeva su ovom vodom dozvolom u tački 2. dispozitiva Rješenja propisani uslovi kojih se dužan pridržavati prilikom korištenja pogona i postrojenja izgrađenih u sklopu kompleksa «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica u skladu sa odredbama članova 53. i 116. Zakona o vodama i članova 12. i 13. Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata i odredbama člana 3. tačka s) i člana 15. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije.

Tačka 3. dispozitiva Rješenja je propisana u skladu sa tačkama 12. i 35. Pravilnika o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontrolu izmirivanja obaveza na osnovu opšte i posebnih vodnih naknada («Službene novine Federacije BiH», broj 92/07, 46/09, 79/11, 88/12 i 03/16) i Odlukom o visini posebnih vodnih naknada («Službene novine Federacije BiH», broj 46/07, 10/14 i 03/16).

Konstatuje se da je podnosilac zahtjeva, «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica, ispunio minimum uslova za izdavanje vodne dozvole za aktivnost koja može privremeno ili trajno degradirati kvalitet voda ili ometati poboljšanje njihovog postojećeg kvaliteta u postupku rada, za zahvatanje vode iz rijeke Bosne za tehnološke potrebe i za ispuštanje tehnoloških, oborinskih onečišćenih i ostalih otpadnih voda u prirodni recipijent sa lokaliteta pogona i postrojenja u krugu kompleksa «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica u Zenici te je riješeno kao u dispozitivu ovog Rješenja. Podnosilac zahtjeva je uplatio upravnu taksu u iznosu od 70KM u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o federalnim upravnim taksama i tarifi federalnih upravnih taksi («Službene novine Federacije BiH», broj 06/98, 8/00, 45/10, 43/13 i 98/17).

Uputa o pravnom lijeku:

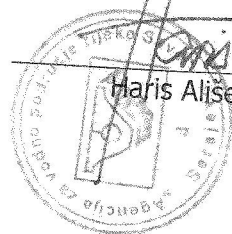
Protiv ovog Rješenja može se uložiti žalba Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u roku od petnaest dana od dana prijema Rješenja.

Žalba se predaje ovom organu neposredno ili preporučeno poštom. Žalba se taksira sa 15 KM administrativne takse prema tarifnom broju 3. Tarife federalnih administrativnih taksi.

Obrađivač akta:

Nermina Hodžić, dipl.ing.građ.

Po ovlaštenju
Rukovodilac sektora za izdavanje vodnih
akata

Haris Ališehović, dipl.ing.građ.

Dostaviti:

- «ArcelorMittal Zenica» d.o.o. Zenica
Bulevar Kralja Tvrtka I broj 17, 72000 Zenica
- Udruženje «EKO FORUM» Zenica
Talića brdo br 11, 72000 Zenica
- AVP, ISV – Vodna knjiga
- Sektor 50,
- ⓐ Sektor 40, arhiva
- Oglasna ploča – AVP Sava